

Praktijkwijzer

Zorg aan kwetsbare ouderen in de mondzorgpraktijk

D Overzicht van de geraadpleegde literatuur

- Asai K, Yamori M, Yamazaki T et al. Tooth loss and atherosclerosis: the Nagahama study. *J Dent Res* 2015; 94: 52-58.
- Autoriteit Persoonsgegevens. Algemene Verordening Gegevensbescherming. <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/over-privacy/wetten/algemene-verordening-gegevensbescherming-avg>, geraadpleegd oktober 2020.
- Autoriteit persoonsgegevens. Algemene Verordening Gegevensbescherming. <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/gezondheid/zorgverleners-en-de-avg>, geraadpleegd oktober 2020.
- Bakker MH, Vissink A, De Baat C, Visser A. Serie: Medicamenten en mondzorg. Orale bijwerkingen van door ouderen veelgebruikte medicamenten. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2017; 124: 645-652.
- Bots-Van 't Spijker PC, Wierink CD, De Baat C. Proactieve mondzorg voor onzelfredzame ouderen. Een toenemende verantwoordelijkheid. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2006; 113: 197-201.
- Bouw Advies Toegankelijkheid (BAT). Bereikbaar, Toegankelijk Bruikbaar & Veilig bouwen. BAT, Utrecht, 2019. <http://www.batutrecht.nl/download/Toegankelijk%20bouwen.pdf>, geraadpleegd oktober 2020.
- Brand HS, Van Diermen DE, Makkes PC (red). Algemene ziekteleer voor tandartsen. Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2012.
- Brands WG, Van der Ven JM, Brands-Bottema GW. Tandheelkunde en gezondheidsrecht 4. De behandeling van minderjarigen en meerderjarige wilsonbekwamen. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2013; 120: 394-398.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Statline. Bevolkingsprognose 2017-2060. <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2017/52/bevolkingsprognose-2017-2060>.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Statline. Bevolking, huishoudens en bevolkingsontwikkeling; vanaf 1899, <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/37556/table>. CBS, maart 2020.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Statline. Gezondheid en zorggebruik, periode 2018. <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83005NED/table?fromstatweb>, maart 2020.
- Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). De Wzd-functionaris. <https://www.ciz.nl/zorgprofessional/veelgestelde-vragen-zorgprofessional/wet-zorg-en-dwang/wzd-functionaris>, geraadpleegd oktober 2020.
- College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Informatieblad Geheimhouding van medische gegevens. <https://www.avghelpdeskzorg.nl/onderwerpen/medische-gegevens/medische-gegevens-delen-of-doorsturen>.
- Comijs H. Somatische en psychische problematiek bij ouderen; samenhang en zorggebruik. *Longitudinal Aging Study Amsterdam (LASA)*, 2012
- Danser M, Thomas M. Parodontitis en de algemene gezondheid. *Tandartspraktijk* 2016; 37 (7): 24-27.
- De Baat C, Van den Broek AMWT, Feenstra L. Halitose bij ouderen. In: Feilzer AJ. *Praktijkboek tandheelkunde*. Houten, Bohn Stafleu Van Loghum, 2009.
- De Bont M, Van Haaren E, Rosendal H, Wigboldus M. Expertisegebied wijkverpleegkundige. V&VN, november 2012.
- De Mond niet Vergeten! (DMNV). <https://demondnietvergeten.nl/mondzorg-en-thuiszorgmedewerkers/hetbelangvanmondgezondheid/helpen-bij-poetsen/>, geraadpleegd oktober 2020.
- De Mond niet Vergeten! (DMNV). <https://demondnietvergeten.nl/mondzorg-en-mondzorgprofessionals/materialen/>, geraadpleegd oktober 2020.
- De Mond Niet Vergeten! (DMNV). <https://demondnietvergeten.nl/2019/12/03/de-1e-ronde-tafel-in-noord-nederland/>, geraadpleegd oktober 2020.
- De Mond Niet Vergeten! (DMNV). <https://demondnietvergeten.nl/2019/04/03/nieuwe-swipeguide-de-droge-mond/>, geraadpleegd oktober 2020.
- De Mond Niet Vergeten! (DMNV). *Draaiboek implementatie regionale samenwerking* <https://demondnietvergeten.nl/mondzorg-en-mondzorgprofessionals/implementatie/>, geraadpleegd oktober 2020.
- De Smit M, Westra J, Vissink A, Doornbos-Van der Meer B, Brouwer E, Van Winkelhoff AJ. Periodontitis in established rheumatoid arthritis patients: a cross-sectional clinical, microbiological and serological study. *Arthritis Res Ther* 2012; 14: R222.
- De Visscher JGAM. Mondafwijking: naar de huisarts? *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2015; 122: 367.
- Doelman A. VMTI-voorzitter Joris Muris: "Geneeskunde moet niet achter de huig beginnen". *Nederlands Tandartsenblad* 2013; 12: 24-27.
- Ebbens OEJ, Lawant MJ, Schuller AA. Tandartsbezoek van 65-plussers; onderzoek uit een algemene praktijk in Drenthe. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 2018; 126: 151-155.
- Ettinger RL. Treatment planning concepts for the aging patient. *Aust Dent J* 2015; 60 (1 suppl): 71-85.
- Gil-Montoya JA, Ferreireira de Mello AL, Barrios R, Gonzalez-Moles MA, Bravo M. Oral health in the elderly patient and its impact on general well-being: a nonsystematic review. *Clin Interv Aging* 2015; 10: 461-467.
- GIP/Zorginstituut Nederland. Polyfarmacie: aantal patiënten. <https://www.staatvenz.nl/kerncijfers/polyfarmacie->

- [aantal-pati%C3%ABnten](#), november 2019.
- Gobbens R. De Tilburg Frailty Indicator. Een gebruiksvriendelijk meetinstrument om kwetsbare ouderen op te sporen. Tijdschr Gezondheidszorg en Ethiek 2012; 22 (3): 91.
- Gobbens R, Gezondheid en welzijn van kwetsbare ouderen. Lectorale rede, mei 2017.
- Gobbens R. De lichamelijke en psychische dimensie van kwaliteit van leven van fragiele ouderen. Tijdschr Geront Geriat 2017; 48 (4): 160-168.
- Gobbens RJ, Luijkx KG, Van Assen MA. Explaining quality of life of older people in the Netherlands using a multidimensional assessment of frailty. Qual Life Res 2013; 22(8): 2051-2061.
- Graziani F, Music L, Bozic D, Tsakos G. Is periodontitis and its treatment capable of changing the quality of life of a patient? Br Dent J 2019; 227 (7): 621-615.
- Griffin SO, Joes JA, Brunson D, Griffin PM, Bailey WD. Burden of Oral Disease Among Older Adults and Implications for Public Health Priorities. Am J Publ Health 2012; 102 (3): 411-418.
- Guiglia R, Musciotto A, Complato D, Procaccini M, Russo L, Ciavarella D, Muzio L, Cannone V, Pepe I, D'Angelo M, Campisi G. Aging and oral health: effects in hard and soft tissues. Cur Pharm Design 2010; 16 (6): 619-630.
- Hoeksema A. Oral health in frail elderly. Dissertatie. Groningen, UMCG, 2016.
- Hoeksema AR, Spoorenberg S, Peters LL, Meijer H, Raghoobar GM, Vissink A, Wynia K, Visser A. Elderly with remaining teeth report less frailty and better quality of life than edentulous elderly: a cross-sectional study. Oral Dis 2017; 23 (4): 526-536.
- Hoeksema AR, Peters LL, Raghoobar GM, Meijer HJA, Vissink A, Visser A. Health and quality of life differ between community living older people with and without remaining teeth who recently received formal home care: a cross sectional study. Clin Oral Invest 2018; 22: 2615-2622.
- Hoeksema A, Vissink A, Peters L, Meijer H, Raghoobar G, Visser A. Peri-implantaire gezondheid bij 75-plussers met een overkappingsprothes op implantaten in de onderkaak. Ned Tijdschr Tandheelkd 2015; 122: 383-390.
- Hoeksema AR, Vissink A, Raghoobar GM, Meijer HJA, Peters LL, Arends S, Visser A. Mondgezondheid van kwetsbare ouderen: een inventarisatie in een verpleeghuis in Noord-Nederland. Ned Tijdschr Tandheelkd 2014; 121: 627-633.
- Huber M. Naar een nieuw begrip van gezondheid: Pijlers Positieve Gezondheid. Tijdschr Gezondheidswetensch 2013; 91: 133-134.
- Ineen et al. Gezamenlijke besluitvorming over doelen en afspraken. Handreiking. <https://zelfzorgondersteund-instrumentenkieser.nl/wp-content/uploads/2016/02/151028-Handreiking-Gezamenlijke-besluitvorming-def1.pdf>, geraadpleegd oktober 2020.
- Iwasaki M, Taylor GW, Nesse W, Vissink A, Yoshihara A, Miyazaki H. Periodontal disease and decreased kidney function in Japanese elderly. J Am Kidney Dis 2012; 59: 202-209.
- Jansen L. De mond niet vergeten! Samenwerken voor kwetsbare ouderen werpt vruchten af. NT 2017; 72 (20): 22-25.
- Jerković-Čosić K, Everaars B, Van der Putten BJ. Prioritering en aanbevelingen in de mondzorg voor ouderen. Ned Tijdschr Tandheelkd 2017; 124: 503-509.
- Kamer AR, Pirraglia E, Tsui W. Periodontal disease associates with higher brain amyloid load in normal elderly. Neurobiol Aging 2015; 36: 627-633.
- Kennisinstituut Mondzorg (KIMO). Mondzorg voor kwetsbare en zorgafhankelijke ouderen. Aan huis gebonden ouderen. Eind 2020 gereed.
- Klüter W, De Baat C. Inventarisatie (mond)gezondheidsproblemen van ouderen. Den Bosch, Marathon Uitgeverij, 2017.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunde (KNMG). KNMG-Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld 2018. <https://www.knmt.nl/praktijkzaken/praktijk-voeren/handelen-bij-problemen/meldcode-kindermishandeling-en-huiselijk-geweld>.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). Aanpak overdracht van medicatiegegevens. <https://www.knmt.nl/praktijkzaken/praktijk-voeren/externe-samenwerking/aanpak-overdracht-van-medicatiegegevens>.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). BHV-basiscursus. Utrecht, KNMT, 2018. <https://www.knmt.nl/evenementen/bhv-basiscursus-6>.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). KNMT-meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld <https://www.knmt.nl/praktijkzaken/praktijk-voeren/handelen-bij-problemen/meldcode-kindermishandeling-en-huiselijk-geweld>.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). KNMT-richtlijn Patiëntendossier (herziening 2020). Utrecht, KNMT, 2020. <https://www.knmt.nl/sites/default/files/20001a-herziene-richtlijn-patientendossier-2020.pdf>.

- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). Staat van de mondzorg. Eigen tanden en kiezen. <https://www.staatvandemondzorg.nl/mondgezondheid/eigen-tanden-en-kiezen/>.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). Stappenplan Wet zorg en dwang. <https://www.knmt.nl/praktijkzaken/bijzondere-doelgroepen/de-wet-zorg-en-dwang-wzd>.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). Wet langdurige zorg. <https://www.knmt.nl/praktijkzaken/bekostiging/wet-langdurige-zorg>.
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (KNMT). Zes stappen die je helpen om samen mét de patiënt te beslissen. <https://www.knmt.nl/nieuws/zes-stappen-die-je-helpen-om-samen-met-de-patient-te-beslissen>.
- Kossioni AE, Hajto-Bryk J, Janssens B, Maggi S, Marchini L et al. Practical Guidelines for Physicians in promoting oral health in frail older adults. J Am Med Dir Assoc 2018a; 19 (12): 1039-1046.
- Lamster IB, Asadourian L, Del Carmen T, Friedman PK. The aging mouth: differentiating normal aging from disease. Periodontol 2000 2016; 72 (1): 96-107.
- Lewis A, Wallace J, Deutsch A, King P. Improving the oral health of frail and functionally dependent elderly. Aust Dent J 2015; 60: (1 suppl): 95-105.
- Lopez R, Smith PC, Gøstemeijer G, Schwendicke F. Ageing, dental caries and periodontal diseases. J Clin Periodont 2017; 44 (suppl 18): S145-S152.
- Loster JE, Wieczorek A, Loster BW. Correlation between age and gender in Candida species infections of complete denture wearers: a retrospective analysis. Clin Int Aging 2016; 11: 1707-1714.
- Machielse A. Eenzame ouderen: mogelijkheden en grenzen aan de hulp. De Praktijk 2016; 9 (1): 13-15.
- Masman-Kappert. Mondzorg voor ouderen, wat kan de mondhygiënist doen? Ned Tijdschr Mondhyg 2013; 6: 15-17.
- Mettes TG, Barendrecht DS, Oosterkamp BCM, Bruers JJM. Evidencebased klinische praktijkrichtlijnen in de mondzorg 1. Maatschappelijk, professioneel en zorginhoudelijk perspectief. Ned Tijdschr Tandheelkd 2014; 121: 597-605.
- Ministerie van VWS. Dwang in de zorg, Wet verplichte ggz (Wvvggz). <https://www.dwangindezorg.nl/wvvggz>, geraadpleegd oktober 2020.
- Ministerie van VWS. Preventie in de zorg. Themarapport Volksgezondheid Toekomst Verkenning 2014. Bilthoven, RIVM, 2013.
- Ministerie van VWS. Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO). <https://www.privacy-web.nl/cms/files/2018-07/wgbo.pdf>, geraadpleegd oktober 2020.
- Müller F. Oral Hygiene Reduces the Mortality from Aspiration Pneumonia in Frail Elders. J Dent Res 2015; 94, 145-165.
- Nederlands Huisartsengenootschap (NHG), Laego en Landelijke Huisartsenvereniging (LHV). Visie Huisartsenzorg voor ouderen. Samen werken aan persoonsgerichte zorg. Utrecht, NHG, 2017.
- Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT). NMT-Praktijkrichtlijn Horizontale verwijzing. Nieuwegein, NMT, 2002. https://www.knmt.nl/sites/default/files/praktijkrichtlijn_horizontale_verwijzing_2002.pdf.
- Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT). NMT-Praktijkrichtlijn Verticale verwijzing. Nieuwegein, NMT, 2002. https://www.knmt.nl/sites/default/files/praktijkrichtlijn_verticale_verwijzing_2002.pdf.
- Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT). NMT-praktijkrichtlijn Verwijsrelatie van tandarts naar tandprotheticus. Nieuwegein, NMT, 2007. https://www.knmt.nl/sites/default/files/richtlijn_tandarts-protheticus.pdf.
- Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist (NVM). NVM-Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld 2019. <https://www.nvmmondhygienisten.nl/bibliotheek/nvm-meldcode-kindermishandeling-en-huiselijk-geweld-2019/>, geraadpleegd oktober 2020.
- Nederlandse Vereniging voor Gerodontology (NVGd). Roodboek. Mondzorg voor ouderen is een noodzaak. Uitgave bij Jubileumcongres, NVGd, december 2011.
- Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Monitor Zorg voor ouderen 2018. Utrecht, NZa, 2018.
- Nictiz. Informatieuitwisseling voor Actueel Medicatie Overzicht; Een praktische handleiding. Nictiz, 2012.
- Niessen D. Mondzorg voor kwetsbare ouderen: de situatie vanuit het perspectief van ouderen. Het Tandheelkundig jaar 2016; hoofdstuk 1, 1-14.
- Niessen D. Oral health care and oral-related quality of life of frail and care-independent older people. Dissertatie. Nijmegen, Radboud UMC, 2017.
- Niessen D, Leve V, Lubisch D, Pilgrim C, Creugers NHJ, Pentzek M, Gerritsen A. Mondzorg voor kwetsbare en zorgafhankelijke ouderen in Duitsland en Nederland. Ned Tijdschr Tandheelkd 2019; 126: 599-606.
- Niessen D, Van der Sanden WJM, Gerritsen AE. De invloed van kwetsbaarheid op mondzorggedrag en tandartsbezoek van ouderen. Ned Tijdschr Tandheelkd 2015; 122: 210-216.

- Nivel Zorgregistraties eerste lijn 2018. <https://www.volksgezondheidezorg.info/onderwerp/chronische-ziekten-en-multimorbiditeit/cijfers-context/huidige-situatie#!node-aantal-mensen-met-chronische-aandoening-bekend-bij-de-huisarts>.
- Pereboom LM. The dentate situation among elderly. The prevalence and the prediction for 2040. Masterthesis, ACTA, 2018.
- Peters LL, Boter H, Buskens E, Slaets JPJ. Measurement Properties of the Groningen Frailty Indicator in Home-Dwelling and Institutionalized Elderly People. JAMDA 2012; 13: 546-551.
- Programma Langer Thuis (VWS). Landelijke kaart van netwerken https://www.rivm.nl/zorg/organisatie-van-zorg/in-kaart-brengen-netwerken-integrale-ouderenzorg?utm_source=Spike&utm_medium=618339355&utm_campaign=Nieuwsbrief+Volksgezondheid+en+Zorg, geraadpleegd oktober 2020.
- Rooijers W, Rademacher WMH, Raber-Durlacher JE, Aziz Y, Hielema AP, Rozema FR. Serie: Medicamenten en mondzorg. Bijwerkingen van medicatie op de orale mucosa. Ned Tijdschr Tandheelkd 2020; 127: 434-440.
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Netwerken integrale ouderenzorg: wat is de stand van zaken in Nederland. RIVM, mei 2020. https://www.rivm.nl/sites/default/files/2020-05/011730_Brochure%20Netwerken%20Intergrale%20ouderenzorg_V4_TG_DEF.pdf.
- Saarela RK, Soini H, Muurinen S, Suominen MH, Pitkälä KH. Oral hygiene and associated factors among frail older assisted living residents. Spec Care Dentist 2013; 33: 56-61.
- Schaub R. Mondgezondheid van ouderen: de tand des tijds. <https://www.mondzorgplus.nl/nieuws/mondgezondheid-van-ouderen-de-tand-des-tijds>, geraadpleegd oktober 2020.
- Schols JMGA, Petrovic M, Janssens B, De Witte N. Op weg naar een proactieve en persoonsgerichte ouderenzorg. Ned Tijdschr Tandheelkd 2019; 126: 647-652.
- Smith AJE, Vermeir P. Communicatie in de tandartspraktijk. Communiceren met de oudere patiënt. Ned Tijdschr Tandheelkd 2019; 126: 665-671.
- Smits SHBJM, De Baat P, Schols JMGA, De Baat C. Vermijden van valincidenten van ouderen in mondzorgpraktijken. Ned Tijdschr Tandheelkd 2010; 117: 396-402.
- Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Ouderen in verpleeghuizen en verzorgingshuizen. Landelijk overzicht van hun leefsituatie in 2015/16. Den Haag, SCP, 2017.
- Tada A, Miura H. Prevention of aspiration pneumonia (AP) with oral care. Arch Gerontol Geriatr 2012; 55: 16-21.
- Teeuw WJ, Gerdes VE, Loos BG. Effect of periodontal treatment on glycemic control of diabetic patients: a systematic review and meta-analysis. Diabetes Care 2010; 33: 421-427.
- Tonetti MS, Bottenberg P, Conrads G, Eickholz P, Haesman P et al. Dental caries and periodontal diseases in the ageing population: call to action to protect and enhance oral health and well-being as an essential component of healthy ageing - Consensus report of group 4 of the joint EFP/ORCA workshop on the boundaries between caries and periodontal diseases. J Clin Periodont 2017; 44 (suppl 18): S135-S144.
- Van Campen C (red.). Kwetsbare ouderen. Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), 2011.
- Van der Maarel-Wierink CD. Dysphagia and poor oral health. Significant risk factors of aspiration pneumonia in frail older people. Dissertatie. Nijmegen, Radboud Universiteit, 2013.
- Van der Maarel-Wierink C, Van der Putten GJ. De geriatrische trias en mondzorgverlening. Qual Pract Mondh 2015; 7: editie 2: Mondzorg voor ouderen.
- Van der Maarel-Wierink C, Van der Putten GJ. Kwetsbare ouderen (1). De noodzaak van een individueel mondzorgplan. TP 2015; jan/feb: 4-6.
- Van der Maarel-Wierink C, Van der Putten GJ. Kwetsbare ouderen (2). De noodzaak van een individueel mondzorgplan. TP 2015; mrt: 24-31.
- Van der Putten GJ. De relatie mondgezondheid en algemene gezondheid bij ouderen. Ned Tijdschr Tandheelkd 2019; 126: 653-656.
- Van der Putten GJ, De Baat C, De Visschere L, Schols J. Poor oral health, a potential new geriatric syndrome. Gerodontology 2014; 31 (suppl 1): 17-24.
- Van der Putten GJ, Van der Maarel-Wierink CD. (Professionele) mondzorg bij de oudere patiënt. Bijblijven 2015; 31: 47-56.
- Van Diermen D. Multifarmacie bij ouderen en de gevolgen voor de mondgezondheid. Ned Tijdschr Mondhyg 2013; 19 (6): 28-30.
- Vanobbergen J, Hollaar V, Sederel R, Vyt A. Interprofessionele samenwerking; de sleutel tot betere mondzorg voor (kwetsbare) ouderen. Ned Tijdschr Tandheelkd 2019; 126: 679-686.
- Veenvliet M. Goede mondzorg voor kwetsbare ouderen. POH, 2019. <https://demondnietvergeten.nl/2019/09/25/hoe-je-als-poh-het-verschil-kan-maken/>, geraadpleegd oktober 2020.

2020.

- Vektis. Factsheet kwetsbare ouderen. 457 duizend thuiswonende 65-plussers zijn kwetsbaar. <https://www.vektis.nl/intelligence/publicaties/factsheet-kwetsbare-ouderen>. Juni 2020.
- Vektis. Ruim 280.000 mensen met dementie in beeld. <https://www.vektis.nl/actueel/ruim-280000-mensen-met-dementie-in-beeld>, oktober 2019.
- Vereniging van specialisten ouderengeneeskunde (Verenso). Veel voorkomende ziektebeelden bij kwetsbare patiënten. <https://www.verenso.nl/de-specialist-ouderengeneeskunde/veel-voorkomende-ziektebeelden>, geraadpleegd september 2020.
- Visser A, Bakker MH, Niesten D, Janssens L, Palmers E, Duyck J, Bots-Van 't Spijker PC, Bruers JJM, Van der Maarel-Wierink C, Vissink A. Visie op de collectieve mondzorg voor kwetsbare ouderen: eendracht maakt macht. Ned Tijdschr Tandheelkd 2019; 126: 673-678.
- Van Campen C (red.). Kwetsbare ouderen. Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), 2011.
- Volksgezondheidszorg.info. Ranglijst aandoeningen op basis van vóórkomen. <https://www.volksgezondheidszorg.info/ranglijst/ranglijst-aandoeningen-op-basis-van-v%C3%B3rkomen/leeftijd#node-top-tien-v%C3%B3rkomen-aandoeningen-65-plussers>, geraadpleegd oktober 2020.
- Volksgezondheidszorg.info. Prevalentie dementie in huisartsenpraktijk. Jaarprevalentie 2019. <https://www.volksgezondheidszorg.info/onderwerp/dementie/cijfers-context/huidige-situatie#node-prevalentie-dementie-huisartsenpraktijk-naar-leeftijd-en-geslacht>.
- Volksgezondheidszorg.info. Prevalentie ziekte van Parkinson in huisartsenpraktijk. Jaarprevalentie 2019. <https://www.volksgezondheidszorg.info/onderwerp/ziekte-van-parkinson/cijfers-context/huidige-situatie#node-prevalentie-ziekte-van-parkinson-huisartsenpraktijk>.
- VSNU. Raamplan Tandheelkunde 2008. Competenties van de tandarts (zesjarige opleiding). Den Haag, VSNU, 2009.
- Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC). Aard en omvang ouderen mishandeling. Eindrapport. Amsterdam, WODC, 2018.
- Wiegman H, Van der Weijden F. Moet ik mij zorgen maken? Verplichte vermelding zorgdoel, zorgplan en behandelingsplan. Dentista 2020; 1; 18-22.
- Witter DJ, Brands WG, Kole JJ, Creugers NHJ. Wensgeneeskunde en wenstandheelkunde, wat wordt er mee bedoeld? Ned Tijdschr Tandheelkd 2018; 125: 579-584.
- Yoon Y, Kim Y, Lee S, Lee J. 3-dimensional analysis about the effects of aging and risk factors on changes in oral environment. J Adv Prosthodont 2019; 11: 75-80.
- Zorginstituut Nederland. Hoe werkt de zorgverzekeringswet. <https://www.zorginstituutnederland.nl/Verzekerde+zorg/zvw-algemeen-hoe-werkt-de-zorgverzekeringswet>, geraadpleegd oktober 2020.
- Zuyd Hogeschool. 4-bollen model: Hulpmiddel om het verhaal van de cliënt te exploreren. <https://www.zuyd.nl/onderzoek/lectoraten/projecten-autonomie-en-participatie/producten-en-diensten/4-bollen-model>, geraadpleegd oktober 2020.